

C. STRATEEGIA MEEDE ¹

1. Strateegia meetme nimetus

Meede 1 „Töökohad ja teenused – ettevõtluse elavdamine ja töökohtade loomine“

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Piirkonna tööturu olukord (kõrge töötuse määr, madal keskmine brutotulu kuus, sobivate oskustega motiveeritud vaba tööjõu vähesus, tööjõu tootlikkus, keskmisest madalam ettevõtlusaktiivsus) ei soosi tegevuspiirkonnas ettevõtluse arengut ega töökohtade teket.

Arenguvajadus: tegevuspiirkonna mikroettevõtluse jätkusuutlikkuse tagamiseks on vajalik ettevõtluse elavdamine ja toetamine, et tegevuspiirkonna ettevõtluskeskkond pakuks piirkonna elanikele stabiilset tööhõivet ja konkurentsivõimelist sissetulekut eesmärgiga pidurdada elanikkonna väljaränne madalate sissetulekute ja tööpuuduse tõttu.

Selle valdkonnaga seotud probleemid:

- Rahvastiku vähenemine tingib tööealise rahvastiku väiksema osakaalu.
- Tasuvate ja huvidele-võimetele vastavaid töökohti on vähe.
- Paljud tegevuspiirkonna tööealised elanikud töötavad väljaspool tegevuspiirkonda ja kodumaakonda.
- Piirkonnast lahkujaid on rohkem kui siia tulijaid.
- Ettevõtete vajadustele mittevastava kvalifikatsiooniga tööjõud piirkonnas.
- Elukeskkonna jätkusuutlikuks arenguks vajalike teenuste majanduslik tasuvus võib olla väike, seetõttu teenusepakkujaid napib.
- Ettevõtluses on täiel määral kasutamata nii piirkonna loodus- kui inimressurss ning võimalused atraktiivsete valdkondade arendamiseks (nt IKT, loomemajandus jm).
- Toetusvõimalusi pere- ja elustiiliettevõtete arendamiseks on vähe.
- Noorte ettevõtlikkus on madal.
- Valgamaa maine ettevõtluskeskkonnana on madal.

Visioon 2020: Piirkonna mikroettevõtlus on mitmekesine, põhineb kohalike ressursside loodussäästlikul kasutamisel ja arvestab inimeste ning looduse heaoluga. Jätkusuutlikult on arenenud nii põllumajanduslik kui ka käsitööstuslik väiketoomine, teenindussfäär pakub kvaliteetseid teenuseid nii piirkonna elanikele kui ka turistidele. Ettevõtluses kasutatakse moodsa info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalusi ja innovaatilisi lahendusi. Tegevuspiirkonna mikroettevõtlus on konkurentsivõimeline ning tagab tulusa ning võimetekohase rakenduse tegevuspiirkonna elanikele piirkonnas kohapeal. Piirkonna ainuomased tooted ja teenused on leidnud tunnustuse nii kohalike elanike kui ka turistide seas. Ettevõtjad on avatud nii piirkonnasisesele kui ka -ülesele koostööle.

3. Strateegia meetme eesmärk

Piirkonnas on jätkusuutlikud kohalikku ressursi kasutavad ja tasuvaid töökohti pakkuvad mikroettevõtted ning kättesaadavad elukondlikud teenused.

4. Toetatavad tegevused²

Tegevus 1.1

Investeeringud häid töökohti säilitavasse ja/või loovasse mikroettevõtlusse

Valdkonnad:

- kohaliku ressursi (sh puit, savi, kivi, põllumajandussaadused, toit jne) töötlemine;
- kohalikul ressursil põhinev käsitöönduslik tootmine;
- mittetraditsiooniline põllumajandus (toetatakse ainult ettevõtlusega alustamist – taotlemise hetkel ei ole ettevõtte registreerimisest äriregistris möödunud rohkem kui kaks aastat);
- kohalikul toormel, toidupärandid või ökotoidul põhinev eripärane toitlustusteenus;
- turism (eelistus: aktiivset tegevust soodustavad teenused, loodusturism, puhkealade väljaarendamine, perepuhkus);
- loomemajandus;
- info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinev ettevõtlus.

Loomemajanduse valdkonda kuuluvad: 1) arhitektuur (sh maastikuarhitektuur); 2) audiovisuaalvaldkond (sh video, film); 3) disain; 4) etendus kunstid (sh teater, tants), 5) meelelahutuse IT; 6) kirjastamine; 7) kultuuripärandid (sh käsitöö, muuseumid); 8) kunst (sh tarbekunst); 9) muusika ja 10) reklaam.

Loomemajandus kasutab sisendina kultuurivaldkonda, kuid selle väljund on peamiselt funktsionaalne (nt arhitektuur, disain, moekunst, reklaam).

Investeeringuga kaasneb kohustus säilitada või luua vähemalt üks täiendav töökoht hiljemalt 2 aasta jooksul peale investeeringu elluviimist.

Investeeringu asukoht peab olema Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkond.

Tegevus 1.2

Investeeringud kogukonnale vajalikesse elukondlikesse teenustesse, sh kogukonnateenustesse

Elukondlikud teenused on esmatasandi teenused, mis peavad inimestele igapäevaselt ja võimalikult lihtsalt kättesaadavad olema (nt esmatarbekaubad, söögikohad, arstiabi, hoolekanne, postipank, lastehoid, isikuteenused – juuksur, pesumaja, saunateenus jne). Elukondlikud teenused on suunatud eelkõige kogukonna liikmetele – kasusaaja on kohalik elanik. Elukondlikku teenust võib pakkuda ka kogukonnateenusena.

Kogukonnateenust käsitleme teenusena, mis aitab kaasa kogukonna arengule ja töökohtade loomisele kogukonnas, tegutsedes turutõrke keskkonnas, samas pakkumata ebatõrget konkurentsi ettevõtlusele.

- Teenus ei ole kogukonnaliikmetele kättesaadav: seda ei pakuta antud kogukonnas ning teenuse olemasolul väljaspool piirkonda kaasnevad kogukonnaliikmetel selle tarbimiseks ebaoproportsionaalselt suured kulud.
- Teenust pakub kogukonna liige (tegutsev või tegutsemist alustav ettevõtja või mittetulundusühing/sihtasutus).
- Teenuse järele on nõudlus.
- Teenuse pakkumine on majanduslikult vähetasuv.
- Teenust kavandatakse pakkuda hinnaga, mille puhul on kogukonnas olemas kriitiline mass teenuse tarbijaid, mis tagab teenuse pakkumise jätkusuutlikkuse.
- Kogukonnateenuse pakkumise kohustust ei ole kohalikul omavalitsusel.

Toetatavad tegevused:

- teenuse osutamiseks vajalike ruumide kohandamine või renoveerimine;
- investeeringud teenuse osutamiseks vajalikesse vahenditesse, seadmetesse, masinatesse, mootorsõidukitesse.

Toetuse saaja tegutseb Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas ja toetuse saaja osutab toetust saanud teenust Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas vähemalt 40% ulatuses pakutava teenuse ajamahust.

Tegevus 1.3

Piirkondlike võrgustike arendamine

Toetatavad tegevused:

- Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas asuvate National Geographic'ü kollaste raamide baasil ettevõtjate ja kogukonnakeskuste võrgustike loomine ja arendamine, sh võrgustikku kuuluvate liikmete koolitamine ja koostöö toetamine; tegevuste elluviimiseks vajalike töötasude maksmine; tegevuspiirkonnaülese National Geographic'ü kollaste raamide võrgustiku koostöö toetamine eesmärgiga suurendada võrgustikku kuuluvate organisatsioonide arvu ja käivet.
- Ei toetata turundustegevusi.

Tegevus 1.4

Koostööprojektid Lõuna-Eesti National Geographic'u võrgustiku arendamiseks ning turundamiseks

Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud vastavalt Leader määrusele.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid , mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Tegevus 1.1

- Mikroettevõtte (äriühing või FIE) või SA või MTÜ, mis annab tööd kuni 9 töötajale ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot.
- Taotleja on registreeritud ja tegutseb Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas.
- Üks taotleja saab esitada taotlusvoorus ühe taotluse.
- Toetuse saaja täidab Valgamaa Partnerluskogu seireandmete küsimustiku 2 aastat peale projekti lõppemist.
- Projekti lõppedes esitab Toetuse saaja Valgamaa Partnerluskogule lühikokkuvõtte projektist ning fotod projekti investeeringust või tegevustest.

Tegevus 1.2

- Mikroettevõtte (äriühing või FIE) või SA või MTÜ, mis annab tööd kuni 9 töötajale ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot.
- Taotleja tegutseb Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas ja osutab toetust saanud teenust Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas vähemalt 40% ulatuses pakutava teenuse ajamahust.
- Üks taotleja saab esitada taotlusvoorus ühe taotluse.
- Toetuse saaja täidab Valgamaa Partnerluskogu seireandmete küsimustiku 2 aastat peale projekti lõppemist.
- Projekti lõppedes esitab Toetuse saaja Valgamaa Partnerluskogule lühikokkuvõtte projektist ning fotod projekti investeeringust või tegevustest.

Tegevus 1.3

- MTÜ või SA.
- Taotleja tegutseb Valgamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas.
- Taotlejal peab olema minimaalselt üks partner.
- Taotleja esitab koos taotlusega projekti kirjelduse ja partneritega ühise tegevuskava 2–4 aasta kohta, mis on kõigi projektipartnerite poolt heaks kiidetud.
- Üks taotleja saab esitada taotlusvoorus ühe taotluse.
- Toetuse saaja kohustub iga kuue kuu möödumisel esitama projekti vahearuanded.
- Toetuse saaja täidab Valgamaa Partnerluskogu seireandmete küsimustiku 2 aastat peale projekti lõppemist.
- Projekti lõppedes esitab Toetuse saaja Valgamaa Partnerluskogule lühikokkuvõtte projektist ning fotod projekti investeeringust või tegevustest.

Esitatavad dokumendid

Tegevus 1.1 ja Tegevus 1.2

Taotleja esitab vastava äriplaani koos finantsprognosidega kolme järgneva majandusaasta kohta, taotlemisele eelnenud majandusaasta aruande ja Leaderi määrusest tulenevad kohustuslikud dokumendid.

Tegevus 1.3 Taotleja esitab partneritega ühise tegevuskava ning teised Leaderi määrusest tulenevad kohustuslikud dokumendid.

Tegevus 1.4

Taotlejaks on mittetulundusühing Valgamaa Partnerluskogu.

Esitatavad dokumendid vastavalt Leader määrusele.

Selgitamaks välja, kas taotleja on hankija riigihangete seaduse mõistes, on täiendavalt vajalik esitada:

- mittetulundusühingul mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga mittetulundusühingu liikmete nimekiri, v.a usulised ühendused;
- mittetulundusühingul ja sihtasutusel eelmise majandusaasta tulude jaotus, millest nähtub avaliku sektori (riigi, kohaliku omavalitsuse või nende ühenduse, muu avalik-õigusliku juriidilise isiku) toetuse osakaal;
- mittetulundusühingul ja sihtasutusel planeeritud tulude jaotus aasta kohta, millal taotleja kavandab investearvu ellu viia, millest nähtub avaliku sektori (riigi, kohaliku omavalitsuse või nende ühenduse, muu avalik-õigusliku juriidilise isiku) toetuse osakaal.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Tegevus 1.1

Toetus taotluse kohta taotlusvoorus on 2 000–30 000 eurot.

Tegevus 1.2

Toetus taotluse kohta taotlusvoorus on 1 000–8 000 eurot.

Tegevus 1.3

Toetus taotluse kohta taotlusvoorus on 10 000–12 800 eurot.

Tegevus 1.4

Maksimaalne toetus taotluse kohta on kuni 30 000 eurot.

Toetusmäär vastavalt Leaderi määrusele.

Kui ühe tegevuse raames ettenähtud eelarvevahendid jäävad kasutamata, on Valgamaa Partnerluskogul õigus suunata jääk teise tegevuse eelarve täiendamiseks.

Tegevus 1.1 jaguneb toetuse eelarve indikaatiivselt pooleks alustavate ettevõtete ja tegutsevate ettevõtete vahel.

7. Viide sihtvaldkonnale

6B, 6A

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

Prioriteet 6, artiklid 17, 19, 20, 26, 35, 44

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattub

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

Toetust saanud ettevõtete poolt loodud töökohtade arv – 30

Toetust saanud ettevõtete lisandväärtuse kasv töötaja kohta – 10%

Toetust saanud ettevõtete aasta keskmine kuu brutotöötasu – 1000 eurot

Toetust saanud ettevõtete poolt loodud täistööajaga püsivate (vähemalt 12 kuud) töökohtade arv – 15

Toetust saanud ettevõtete poolt loodud täistööajaga püsivate (vähemalt 12 kuud) töökohtade keskmine brutotöötasu – 1000 eurot

Toetust saanud ettevõtete poolt pakutavate kohalikul ressursil baseeruvate uute toodete ja teenuste arv – 12

Toetuste saanud ettevõtete kohalikul ressursil baseeruvatest toodetest/teenustest saadav käive – 4 000 000 eurot

Toetust saanud ettevõtete käibe kasv kohalikul ressursil baseeruvatest toodetest/teenustest – 20%

Toetuse abil loodud või parendatud teenused, mis on kättesaadavad 2 aastat peale projekti lõppu – 80%

Toetust saanud koostöövõrgustikes kaasatud organisatsioonide arv – 50

Toetust saanud koostöövõrgustikku kuuluvate ettevõtete käibe kasv – 15%

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

I Mõju strateegia eesmärkide saavutamisele – 50%

Projekti mõju kriteeriumi all strateegia eesmärkide saavutamisele hinnatakse uute töökohtade loomist või olemasolevate töökohtade kindlustamist ja säilitamist, loodava või säilitatava töökoha palgataset, kasusaajate/klientide hulka, mõju elukeskkonnale ja kohaliku majanduse elavdamisele tervikuna ning projekti uuenduslikkust jm.

II Elujõulisus – 30%

Elujõulisuse kriteerium peegeldab ettevõtte majanduslikku elujõulisust või elukondliku teenuse elujõulisust, toote või teenuse pakkumiseks vajalike ressursside olemasolu ja läbimõeldust ning riskide analüüsi adekvaatsust.

III Kaasatus/koostöö ja partnerlus – 10%

Kaasatuse/koostöö ja partnerluse kriteerium sisaldab projekti ettevalmistusse kaasatud sihtgruppide/organisatsioonide olemasolu.

IV Projekti kvaliteet – 10%

Projekti kvaliteet kirjeldab projekti eesmärkide, tulemuste ja tegevuste vahelist kooskõla ning projekti sisemist loogikat. Hinnatakse projekti eelarve põhjendatust ja läbipaistvust ning kulude mõistlikkust ja otstarbekust.

¹ Täidetakse iga strateegia meetme kohta eraldi

² Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid. Eraldi tuuakse välja investeeringud, mille puhul on lubatud taotleda projektitoetust mitmes etapis ja võtta investeering sihtotstarbelisse kasutusse § 42 lõike 7 punktis 1 sätestatust pikema tähtaja jooksul. Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0487:0548:ET:PDF>